

Rautainen kotikaupunki

Karkkilan kaupunkistrategia 2022–2025

Alkuperäinen

Kaupunginhallitus 13.12.2021

Kaupunginvaltuusto 20.12.2021

Päivitys

Kaupunginhallitus 30.10.2023

Kaupunginvaltuusto 6.11.2023

Karkkila
Högfors

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Kaupunkistrategian lakipohja ja sisältö	1
1.2	Karkkilan kaupungin strategiset dokumentit	3
1.3	Karkkilan kaupungin johtaminen ja henkilöstöpolitiikka	3
2	Karkkilan visio	4
3	Karkkilan tavoitearvot	4
4	Karkkilan yhteiset muutosteemat	5
5	Strategiset tavoitteet 2022-2025	6
6	Strategian jalkautus ja seuranta	7

1 JOHDANTO

Olemme laatineet vuonna 2021 Karkkilan kaupunkistrategian Rautainen kotikaupunki vuosille 2022-2025. Kaupunkistrategian puolivälitarkastelu on tehty syksyllä 2023. Tämän puolivälitarkastelun lähtökohtana on ollut merkittävät toimintaympäristön muutokset ja niiden aiheuttama kunnan roolin muutos sekä käytännössä havaittu tarve tiettyjen strategian onnistumista kuvaavien mittarien tarkennuksille. Kaupunkistrategian puolivälitarkastelu on toteutettu päätöksentekijöiden ja kaupunkiorganisaation yhteistyönä.

Meillä on ollut Karkkilassa vaihteleva väestönkehitys 2020-luvulla. Vuonna 2021 väestökehitys oli positiivinen, vuonna 2022 negatiivinen ja taas vuoden 2023 alkupuolen osalta positiivinen (kesäkuun 2023 lopun asukasmäärä oli 8.623, kasvua vuoden 2022 lopun tilanteeseen 20 hlöä). Luonnollinen väestökehitys on ollut koko 2020-luvun negatiivinen ja positiivisen kehityksen takana on ollut muuttoliike, erityisesti maahanmuutto. Vuosina 2022 ja 2023 Karkkilaan on muuttanut alustavien tietojen mukaan enemmän perhekuntia kuin aiemman kymmenen vuoden tarkastelujaksolla kertaakaan, edellinen samantasoinen vuosi on ollut 2011.

Pitkän aikajänteen ennuste lupaa meille asukasmäärämme pienenemistä. Vuodelle 2040 väestöennusteemme (ns. perusuralla) on 8 462 (muutos vuodesta 2022 vuoteen 2040: -1,6 %). Samaan aikaan ennustetaan väestöllisen huoltosuhteemme kasvua (muutos vuodesta 2022 vuoteen 2040: +17,6 %) ja suurta työikäisten suhteellisen osuuden vähenemistä (muutos vuodesta 2022 vuoteen 2040: -8,4 %). (Lähde: MDI) Karkkilan työttömyys on kehittynyt vuoden 2023 aikana negatiiviseen suuntaan (8/2023: työttömyysaste 9,9 %). Yritysten määrä on ollut kasvussa vuosina 2022 - 2023.

Vuoden 2023 alusta kuntien toimintaympäristössä tapahtui muutos, kun hyvinvointialueuudistuksen myötä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueille. Tämä muutos on muuttanut kuntien roolia merkittävästi. Kunnilla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tehtävä kytkeytyy muihin kunnan lakisääteisiin tehtäviin. Tämä tulee näkyä kunnan rakenteissa ja resurssien kohdentamisessa.

Vuoden 2025 alusta kuntien toimintaympäristöön tulee muutoksia TE24- ja KOTO24-uudistuksiin liittyen. TE-palvelut siirtyvät valtiolta kuntien (työllisyysalueiden) vastuulle, samoin kuntien vastuulle siirtyy myös TE-palveluiden kotoutuja-asiakkaiden kotoutumisen edistäminen. Tavoitteena on järjestää työllisyyspalvelut siten, että ne tukevat mahdollisimman tehokkaasti kuntien ja alueiden elinvoimaa ja kilpailukykyä, lisäävät työllistymistä ja hyödyntävät laajasti yhteistyömahdollisuuksia. TE-palveluiden siirto mahdollistaa sekä henkilö- että yritysasiakkaille paremmin kohdennettuja palveluja paikalliset erityisolosuhteet huomioiden.

Kaupunkistrategiamme valmistelun punainen lanka on ollut paitsi selkeät arvovalinnat ja panostuksen kohteet, myös strategian kirkas juoni ja yksinkertaisuus. Puolivälitarkastelun osalta tavoitteena on ollut strategian ajanmukaisuus.

1.1 Kaupunkistrategian lakipohja ja sisältö

Kuntalain (410/2015) mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon:

- 1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen;
- 2) palvelujen järjestäminen ja tuottaminen;
- 3) kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet;
- 4) omistajapolitiikka;
- 5) henkilöstöpolitiikka;
- 6) kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet;
- 7) elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta.

Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa. Kunnan toimintaa johdetaan kuntastrategian mukaisesti.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 6 § säättää, että kunnan on strategisessa suunnitelmassa asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja määriteltävä tavoitteita tukevat toimenpiteet.

Olemme koonneet tähän kaupunkistrategiaan toimintaympäristömme nykytilaan, ja tulevaisuuden haasteisiin pohjautuvat strategiset linjauksemme Karkkilan kaupungin tulevaisuuden toiminnasta. Strategiassa kuvaamme yhteisen tahtotilamme eli *Karkkilan kaupungin vision* sekä toimintaamme ohjaavat tavoitearvot. Näiden pohjalta olemme valinneet *kolme yhteistä muutosteemaa*, joita toteutamme kahdeksan *strategisen tavoitteen* kautta. Mitä taamme strategian onnistumista tässä kaupunkistrategiassa sovittujen mittareiden kautta.

Kaupunkistrategian tavoitteiksi asetimme, että se on:

- ✓ tiivis, yksinkertainen sekä helposti viestittävä ja ymmärrettävä
- ✓ visiolähtöinen ja juoneltaan selkeä
- ✓ tulevaisuuteen katsova
- ✓ onnistumiseen ohjaava

1.2 Karkkilan kaupungin strategiset dokumentit

Kaupunkistrategian valmistelun yhteydessä uudistimme myös kaupungin strategisten dokumenttien kokonaisuutta. Vähensimme dokumenttien määrää luopumalla useista erillisohjelmistamme. Erillisohjelmien keskeiset sisällöt on tuotu osaksi kaupunkistrategiaa tai uusia toimintasuunnitelmiamme. Uudistuksella vahvistimme visiolähtöistä strategian jalkautusta sekä toiminnan pitkäjänteisyyttä.

Kaupunkistrategiaan kytkeytyy tiiviisti toimintaympäristön muutosten jälkeen kunnan lakisääteinen hyvinvointisuunnitelma ja -kertomus. Hyvinvointikertomus kokoaa yhteen kunnan ajantasaisen hyvinvointitiedon, hyvinvointisuunnitelmaan kuvataan tavoitteet ja toimenpiteet hyvinvoinnin parantamiseksi.

Alla on kuva strategisista dokumenteistamme.

1.3 Karkkilan kaupungin johtaminen ja henkilöstöpolitiikka

Kaupunkistrategiassa määritelty kaupunkin tavoitearvot ohjaavat kaupungin johtamista ja toimintaamme sekä kaikkea kaupungin vuorovaikutusta. Johtamisjärjestelmämme perustuu johtoryhmätoimintaan. Kaupungissa toimii kaupungin johtoryhmä, jota johtaa kaupunginjohtaja. Toimialoilla on omia johtoryhmiä, joita johtaa toimialajohtaja. Lisäksi toimialojen palvelualue- ja yksikötasoilla on omia tiimi- ja työyksikkökokouksia. Kaupungin päätök-

senteko ja johtaminen perustuu avoimuuteen ja luottamukseen. Toimimme avoimessa ja hyvässä vuorovaikutuksessa poliittisten päätöksentekijöiden ja kaupungin henkilöstöorganisaation välillä. Haluamme vahvistaa luottamuksen ilmapiiriä.

Johtamisemme on tavoitteellista, kannustavaa ja toisiamme arvostavaa. Panostamme henkilöstön työhyvinvointiin ja ammatilliseen kehittymiseen. Huolehdimme uusien työntekijöidemme hyvästä perehdytyksestä ja siitä, että kaikilla työntekijöillämme on hyvä ymmärrys toiminnan tavoitteista ja selkeä tehtäväkuva. Seuraamme henkilöstömme työhyvinvoinnin kehittymistä ja teemme aktiivisia toimenpiteitä työhyvinvoinnin vahvistamiseksi. Palkkauksemme on tasa-arvoista ja oikeudenmukaista. Palkitsemme henkilöstöämme hyvästä työstä ja työsuorituksesta, innovatiivisesta kehittämisestä ja tavoitteiden merkittävästä ylittämisestä. Tuemme henkilöstöämme myös monipuolisilla työsuhte-etuuksilla, joustavilla työaikajärjestelyillä sekä panostuksillamme yhteisöllisyyden kehittymiseen. Huolehdimme turvallisesta ja toimivasta työympäristöstä. Ymmärrämme jokainen oman roolimme työyhteisön hyvän hengen ja sujuvan toiminnan edistämisessä. Luotamme yhteistyöhön ja avoimuuteen. Karkkilan kaupunki toimii tasa-arvoisena, kannustavana ja työntekijöitä kunnioittavana työnantajana.

2 KARKKILAN VISIO

Karkkilan visio vuoteen 2035 on

Karkkila – rohkea kotikaupunki

Karkkilan visio kertoo yhteisen tahtotilamme. Visiomme on pohja kaupungin strategisille tavoitteille. Se antaa suunnan kaikelle kaupungin toiminnalle ja tarvittaville muutoksille. Visiomme korostaa tahtotilaamme positiivisen ja innostuneen kehittymisen jatkumiselle.

Visiomme korostaa rohkeuttamme katsoa pitkälle tulevaisuuteen ja haluamme uudistaa toimintaamme ja yhteistä kaupunkiamme ennakkoluulottomasti. Teemme vahvaa yhteistyötä kaupunkilaisten, yritysten, yhdistysten ja yhteisöjen kanssa. Haluamme tarjota kaikille karkkilalaisille turvallisen ja viihtyisän kotikaupungin, jossa meillä kaikilla on mahdollisuus aktiiviseen toimintaan ja hyvään elämään. Näemme Karkkilan tulevaisuudessa paljon kasvun, elinvoiman ja hyvinvoinnin kehittymisen mahdollisuuksia. Kehitämme Karkkilaa kestävästi tulevaisuuteen. Kestävässä kehityksessämme huomioimme sosiaalisen, ekologisen, taloudellisen ja kulttuurisen näkökulman. Luotamme Karkkilan hyvään huomiseen.

3 KARKKILAN TAVOITEARVOT

Karkkilan tavoitearvot vuosille 2022–2025 ovat

Sitkeä ja sisukas

Elämäniloinen ja reilu

Rohkea ja ennakkoluuloton

Karkkilan tavoitearvot ohjaavat kaikkea toimintaamme sekä vuorovaikutustamme ja kehittämistyötämme. Olemme kaikessa toiminnassamme sitkeitä ja sisukkaita yhteisten päämääriemme saavuttamiseksi. Kohtelemme kaikkia karkkilalaisia positiivisella ja reilulla tavalla ja kuuntelemme kaupunkilaisia. Kehitämme kaupunkiamme ja sen toimintaa tarttuen ennakkoluulottomasti uusiin tapoihin, yhteistyömuotoihin ja palvelumalleihin. Tunnistamme tulevaisuuden haasteet ja tiedostamme sen muutostyön, joka meiltä vaaditaan kotikaupunkimme parhaaksi. Rakennamme Karkkilaa rohkeasti yhdessä.

4 KARKKILAN YHTEISET MUUTOSTEEMAT

Karkkilan kaupungin muutosteemat kertovat uuden kaupunkistrategian tärkeimmät alueet, joissa meidän on onnistuttava tulevaisuudessa. Muutosteemamme ohjaavat koko kaupunkiorganisaation toimintaa ja kehittämistä. Olemme määritelleet jokaiselle muutosteemalle keskeiset strategiset tavoitteet (luku 5), jotka ohjaavat meitä onnistumiseen.

Kasvun ja elinvoiman edistäminen

Karkkilan kaupungin hyvän tulevaisuuden turvaamiseksi edistämme kaupunkimme kestävää kasvua ja elinvoimaa. Haluamme, että kotikaupunkimme on vetovoimainen ja kehittyvä asumisen, yrittämisen, työn tekemisen ja matkailun kaupunki. Panostamme tunnettuutemme ja vetovoimamme vahvistumiseen, asukkaidemme ja työpaikkojen määrän kasvuun, monipuoliseen tontti- ja asuntotarjontaan sekä saavutettavuuden kehittymiseen. Ymmärrämme historiamme tarjoamat erityispiirteemme ja rakennamme tulevaisuuden elinvoimaa niiden pohjalta.

Hyvinvoinnin vahvistaminen

Vahvistamme kaikkien karkkilalaisten fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia sekä tuemme kaupunkilaistemme hyvää arkea. Panostamme sujuviin ja saavutettaviin peruspalveluihin. Parannamme osallisuutta, vähennämme eriarvoisuutta ja lisäämme kaupunkilaisten vaikuttamismahdollisuuksia. Toimimme vahvassa yhteistyössä hyvinvointialueen, yhteisöjen ja yritysten kanssa. Kehitämme koulutustarjontaa ja osaamisen kehittämisen mahdollisuuksia. Tarjoamme monipuolisia ja laadukkaita harrastusmahdollisuuksia. Ymmärrämme turvallisen, toimivan ja viihtyisän ympäristön sekä lähiluontomme merkityksen karkkilalaisten hyvinvoinnille.

Jatkuvuuden ja toimintakyvyn turvaaminen

Kaupunkiorganisaationa toimimme asukaslähtöisesti ja tehokkaasti. Kehitämme palveluprosessiemme sujuvuutta, toimivaa ja tarkoituksenmukaista palveluverkkoa sekä kaupunkiorganisaation selkeyttä. Panostamme erityisesti kaupungin talouden tasapainoon ja riskien hallintaan. Vahvistamme toimintamme avoimuutta. Kiinteistöomaisuutemme tukee kaupungin ydintekemistä. Olemme turvallinen ja arvostettu työnantaja. Huolehdimme henkilöstömme hyvinvoinnista ja työyhteisömme hyvästä ilmapiiristä.

5 STRATEGISET TAVOITTEET 2022-2025

Karkkilan kaupungin tulevaisuuden vision saavuttamiseksi olemme määritelleet jokaiselle kolmelle muutostee-
malle strategiset tavoitteet. Näille tavoitteille olemme määritelleet myös mittarit, joilla arvioimme tavoitteiden to-
teutumista ja yhteistä onnistumistamme. Mittarit ovat pääosin määrällisiä mutta osin myös toiminnallisia ja laa-
dullisia. Seuraamme mittareita säännöllisesti sekä kaupungin operatiivisessa että poliittisessa johdossa.

KASVUN JA ELINVOIMAN EDISTÄMINEN

TAVOITE 1. Karkkila on vetovoimainen asumisen, yrittämisen ja matkailun kotikaupunki

TAVOITE 2. Karkkila on osaamisen, työn ja kulttuurin kotikaupunki

TAVOITE 3. Karkkila on kestävän kehityksen kotikaupunki

Mittari

- 1.1 Asukasmäärän kehitys
- 1.2. Yritysten ja työpaikkojen määrän kehitys
- 1.3. Matkailutulon (€) ja työllisyysvaikutusten (htv) kehitys

- 2.1. Eri tasoisien koulutustarjonnan ja oppilas-/opiskelijamäärän kehitys
- 2.2. Työllisyyden kehitys ja työmarkkinatuen kuntaosuusmenojen kehitys
- 2.3. TEAvisari: Kulttuurin kokonaistulos (vrt. koko maan ka)

- 3.1. Kasvihuonekaasupäästöt / asukas (ekologinen kestävyys)
- 3.2. Perusasteen jälkeen tutkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneestä väestöstä
(sosiaalinen kestävyys)
- 3.3. Lainakanta / asukas (taloudellinen kestävyys)

HYVINVOINNIN VAHVISTAMINEN

TAVOITE 4. Karkkila on hyvinvoinnin ja osallistamisen kotikaupunki

TAVOITE 5. Karkkila on sujuvan arjen ja viihtyisän ympäristön kotikaupunki

TAVOITE 6. Karkkila on lähiluonnon ja harrastamisen kotikaupunki

Mittarit

- 4.1. HYTE-kertoimen kokonaispisteet, 0-100 (vrt. koko maan ka)
- 4.2. TEAvisari: Kunnan kokonaistulos (vrt. koko maan ka)
- 4.3. TEAvisari: Kuntajohto, osallisuus (vrt. koko maan ka)

- 5.1. Asukastytytyväisyyskyselyn tulosten kehitys
- 5.2. Kaupungin palveluiden asiakastytytyväisyyden kehitys valituissa kohteissa

- 6.1. Lähivirkistysalueiden kehittämisen toimenpiteet ja kävijämäärien kehitys
- 6.2. Harrastaa jotakin harrastusta vähintään kerran viikossa, %-osuus
(4-5-luokkalaiset, 8-9-luokkalaiset ja lukiolaiset)

JATKUVUUDEN JA TOIMINTAKYVYN TURVAAMINEN

TAVOITE 7. Karkkila on hyvän työn ja yhdessä tekemisen kotikaupunki

TAVOITE 8. Karkkila on tasapainoisen talouden ja tehokkaan toiminnan kotikaupunki

Mittarit

7.1. Kaupunkiorganisaation työhyvinvointikyselyn tulosten kehitys

7.2. Sairauspoissaolojen ja työkyvyttömyyskustannusten kehitys

8.1. Talouden kehitys (tilinpäätöksen tuloskehitys)

8.2. Karkkilan kaupungin lainamäärän kehitys

8.3. Palveluverkon kehittämistoimenpiteet ja niiden vaikutus talouteen ja toimintaan

8.4. Kaupungin organisaatorakenteen kehittämistoimenpiteet ja niiden vaikutus talouteen, toimintaan ja työhyvinvointiin

6 STRATEGIAN JALKAUTUS JA SEURANTA

Strategian jalkautus perustuu strategisen johtamisjärjestelmämme dokumenttien kokonaisuuteen. Konkretisoimme kaupunkistrategian tavoitteet toimenpiteiksi kaupunginhallituksen ja lautakuntien toimintasuunnitelmissa. Toimintasuunnitelmissa asetamme toimielinkohtaiset toiminnalliset ja kehittämistavoitteet valtuustokaudelle. Kaupunkistrategia ja toimintasuunnitelmat ohjaavat talousarvion kohdennuksia tulevina vuosina.

Laadimme kaupunkistrategian, hyvinvointisuunnitelman ja toimintasuunnitelmien sekä vuosittaisten talousarvioiden pohjalta kaupunginhallitukselle ja lautakunnille vuosittaiset käyttösuunnitelmat. Näissä suunnitelmissa linjaamme tarkemmat vuosittaiset käyttötalouden panostukset toiminnalle ja kehittämiselle. Kehittämishankkeiden ja investointien suunnittelun, toteutuksen ja seurannan apuna käytämme salkkumalleja.

Seuraamme kaupunkistrategian tavoitteiden sekä vuosittaisen talousarvion toteutumista kaupungin johtoryhmässä sekä kaupunginhallituksessa ja -valtuustossa osavuosikatsauksilla valtuuston talousarviossaan päättämällä aikataululla. Osavuosikatsaukset laaditaan vuosittain maaliskuun lopun, kesäkuun lopun, syyskuun lopun sekä vuoden lopun tilanteista.

Kaupunkistrategian jalkautumisen varmistamiseksi panostamme kaupunkistrategian viestimiseen. Kerromme yhteisistä haasteistamme ja onnistumisistamme avoimesti. Keskeistä onnistumisellemme on yhteinen tahtotilamme ja halumme rakentaa yhdessä tulevaisuuden Karkkilaa entistäkin paremmaksi kotikaupungiksi meille kaikille.

Karkkila
Högfors